

ФАНИ ПОПОВА

Севлиево и родословие

Голямата писателка е родена в началото на XX век, 3./16/. X.1902 г. в малкото градче Севлиево. Според нея менталността на твореца е подвластна на родното място и тя коментира месторождението си така: *“Бих казала – какво по-фантастично от това, че съм се родила в Севлиево, града на най-големите фантасти, поети, философи, бунтовници, гнездото на женската еманципация, социализма, дъновизма, есперанто – пълна противоположност на практичния си съсед Габрово.”*² Възщност очертала е лаконично специфичния климат на духовни жажди и търсачество, любознателност и отвореност към новото и непознатото, съчетани с енергия, деятелност и самочувствие, впрегнати в гонитба на високи цели и активно отношение към света. Явно градецът край река Росица още в началото на миналия век няма нищо общо с провинциалната затвореност и консерватизъм, с инерцията и еснафщината, а напротив – генератор е на новаторски тенденции и предприемчивост, на културнотворчески и технологични експерименти – качества, които вдигнаха на крака младата българска държава. Нищо чудно, че писателката носи в себе си менталните интенции на мястото, осигурило простор и блестящи примери за развиване на индивидуалните ѝ заложби. В същото интервю Фани осмисля контрастните превращения в живота си, тръгвайки пак от детските възпоминания – как от шумните севлиевски панаири, пъстрите грънци, селцето Калтинец и дявовите литургически песнопения – съдбата я пренася в центровете на европейската културност и цивилизация. Още от малка получава шанса да се движи из дворците на Рим и булевардите на Париж, да стъпи в световните галерии и Гранд Опера. Мюнхен е градът на студентската ѝ младост, с престижните си театри, университети, кафенетата. Седемте години, изживени в европейските културни средища и сред светилищата на световната цивилизация, в свободно общуване с елитите на Европа превръщат дамата на българската литература в европейски човек с освободен дух и високо самочувствие, който никога не ще се смири с гнета на обстоятелствата. Музиката и литературата са нейните призвания, но подплатени с всестранна начетеност и широка ерудиция.

През целия си живот пази незаличим спомен за една случка в двореца Отьой в Париж, когато високопоставен френски офицер я вдига на ръце и я поставя върху леглото на Наполеон с думите: *“Нека тази малка българка запомни, че някога е седяла връз леглото на Императора.”*³ Фани получава от съдбата знак за висша привилегия, докосва се до символиката на славата и това оставя ярък белег в творческото ѝ самоосъзнаване, но през 1940 г., по време на интервю-

² П. Тихолов. Разговор с Фани П. Мутафова. В. Око, бр. 86, 26. XI. 1940 г.

³ Пак там.